

Արբեջանը չի խորուն եւ ոչ մի մեթոդից

Նպասակն արդյունքի հասնելն է, թե՛
նազնական լուծումների նախապատասխան

ԱՐԱՎԵՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ
ԵԱԳԿ Միջուկի խմբի համանա-
խազահները այսօր ժամանում են Ե-
րեւան՝ հերթական այցելությանը Բն-
արարչական կազմակերպության
հարաբարյան հակամար-
տության կարգավորման բանակցու-
թյունների հետագա փուլերն ու նաեւ
թեման:
Ինչդեռ մարտի 9-ին հայտարարել
էին համանախազահները, Ռոբերտ

Բաղդեյան, Իգոր Պոպովը եւ Բեռնար
Ֆասիեն սարածաբան այցելու-
թյամբ անդրադառնալու են ոչ
միայն բանակցային ընթացքին, այ-
լեւ բնական գծում սեղի ունեցած մի-
ջադեղերին ու դրանց հետախուզու-
թյան խնդիրներին: Համանախազահ-
ներն իրենց հայտարարությամբ նշել
էին, որ մարտի 5-ի Սոչիում սեղի ու-
նեցած Հայաստան-Արբեջան-Ռու-
սաստան նախազահների հանդի-
րույթից առաջ եւ հետո բնական գծում
դաստիարակ միջադեղերը դեմ է
նախ հաստատվել, ապա նաեւ հե-
տախուզվել:

Մարտի 5-ի հանդիպմանը գնահա-
տական արժեք էր հանձնարելու
Սոչիի հանդիպումը կարելի է համար-
ել հանգրվանային: «Կա բանակ-
ցային հասկի հիմք, եւ կարծես թե Սոչիում
ի վերջո նշանակվեց, թե ինչ ճանա-
դարհով կարող ենք առաջ շարժվել»,
ասել էր նախազահը ի տասնամյակ
լրացմանից հետո:

Նրա խոսքերով, կարճաժամկետ
դադարակալությունները շատ
կարեւոր են այն առումով, որ նախ
դրանք ուղղված են հրադադարի ռե-
ժիմի ամրապնդմանը, դադարակալու-
թյանը, եւ երկրորդ կարող են լակ-
մուսի դեր կատարել ու ցույց տալ,
թե ինչպես են կողմերն իրենց դադար-
ակալությունները կատարում:

Սերժ Սարգսյանը հայտարարել էր.
«Տեսական ժամանակ մենք խոսում
էինք հենց հրադադարի ռեժիմի
դադարակալման, վստահության միջո-
ցառումների ավելացման մասին, ռ-
ուկի հետեւ միջ կարելի է կարճա-
ժամանակում լարվածություն ստեղծել,
իսկ խաղաղության գործընթացը
շատ ավելի ծանր է, եւ հիմա մենք,
բայց մեր դադարակալություննե-
րի, մտնում ենք հենց այդպիսի գոր-
ծընթաց, որտեղ դեմ է կարողանալ
լարվածությունը թուլացնել, ինչը
հնարավորություն կստանալ բա-
նակցություններ վարել, ավարտել
այդ բանակցությունները, եւ եթե
հաջողություն լինի՝ հասնել մեր
նպատակներին»:

ՕՐԵՐԻ ՀԵՏ

Ասոնակայան

Դժբախտությունը, ասում է ժողո-
վուրդը, առանձին չի գալիս: Գաղա-
փայի դարազայում դրանք եկան Ե-
րեւոյ միասին՝ երկրաշարժ, ցունամի,
ասոնակայանի վթար: Մեկը մյուսից
սարսափելի, մեկը մյուսից աղետա-
բեր՝ մարդկային, հոգեբանական,
նյութական ծանրագույն հետեւան-
ներով:

Անուշտ, դեռ վաղ է խոսել մարդ-
կային կորուստների մասին. դեռ
սասնյակ հազարավոր դիակներ կան
ավերակների տակ, հարյուր հազարա-
վոր անհետ կորածներ, որոնց վերջ-
նական հաշվեկշիռը կարգավի հե-
տագա շաբաթներին: Վաղ է նաեւ
նյութական վնասների հաշվեկշիռը
ներկայացնելու, թեւ արդեն խոս-
վում է 170 մլրդ դոլարի կորուստների
մասին, առանց հաշվարկելու գալիս
ամիսներին եւ, զուգե, սարիներին
արձանագրվելի կորուստները՝ փակ-
ված գործարանների, խափանված
ձեռնարկությունների եւ ենթակա-
ռուցվածքների դասձանով: Նախ-
նականորեն դարձ է կարծես մեկ
բան՝ ցունամիի առավել զոհեր է
խլել ու կործանումներ առաջացրել
նաեւ երկրաշարժը: Դա նշանակում է,
որ երկիրը շատ ավելի լավ էր նախ-
դաստաստված դիմագրավելու երկ-
րաշարժը, քան ցունամիի անեղի ա-
լիքները:

Թվում էր, որ երկիրը էլ ավելի լավ
էր նախադաստաստված ասոնային
վնասներին՝ Զիրուսիում ու Նազախի
սեւած երկիրը, ի գործի դնելով իր ան-
մենաբախտորոշի ծարսարագիսկան
համաճարը, ընդմիջե փակած դիմի
լինել ասոնային ճանաչալթման
վնասների ծանաղարհը երկրում: Այդ-
ուհեւ էլ կար, ավստոսա սարեւր երկրի
մյուս ասոնակայաններում 8.9 մագ-
նիտուս հզորությամբ ցնցման հետ
միաժամանակ անցալթեցին, բացի
մեկից՝ Ֆուկուչիմայի ասոնակայա-
նից, որի 4 ռեակտորներից 3-ում հո-
վածքան համակարգը դավաճանեց,
սեղի ունեցավ դալթոն, ճանաչալթ-
թի արտադր, թեւեւ, բարեբախտա-
բար, ասոնակայանի դաշտանից
դաշտանը կամ սարկոֆալը, ըստ
դաստաստանասոնների, դեռեւս
մնում է անխոցելի: Սակայն ոչ ոք չի
կարող ասել, թե ինչ է դաստաստելու ա-
ռաջիկա օրերին, անգամ ժամերին:

Ու մինչ ճաղոնացի մասնագիտ-
ներն այժմ ոգի իր բռնի դալթարում
են զտելու հետագա բռնկման
ստառնալից Ֆուկուչիմայի ասոնա-
կայանում, մենք չենք կարող չնսածել
ու չնսահողվել մեր՝ Մեծամորի ասո-
նակայանի վիճակով ու ճակատագ-
րով: Անուշտ, հիշում ենք, որ վերա-
գործարկումից հետո մեր ասոնայա-
կանը միջազգային նյութական ու
մասնագիտական օգնությամբ լր-
ցուցիչ աղանակական սխեմաներով
օժտվեց: Բայց հիշում ենք նաեւ, թե
ասոնակայանների ո՛ր սերնդին է
դաստաստում այն՝ Չեռնոբիլի: Պի-
սեմն նաեւ, որ էներգալիքների սեփա-
կան ռեսուրսների սակավության
դասձանով ասոնակայանի փակու-
մը եւ հետագայում նոր ասոնակայա-
նի շինարարության ծրագրերից հրա-
ժարումը բացասական ինչպիսի ազ-
դեցություն կունենա մեր աղիւս երկ-
րի վրա: Սակայն չենք կարող սեյսմիկ
վնասագրող գոտում զսնվող փոքրիկ
մեր երկրում համոզուժել որեւէ համա-
կեցություն հին, նոր կամ նորագույն
որեւէ ասոնակայանի հետ: Գաղափա-
կան դժբախտությունը դա է թելադ-
րում, ոչ միայն մեզ, այլեւ, անգամ, Ի-
սալիային, Ֆրանսիային ու մանա-
վանդ Պերմանիային: Մինչդեռ մենք
նույնիսկ ազգաբնակչությանը եկա-
կուացնելու սարած չունենք:

Պե՛ք այս անգամ փորձենք սովորել
այլոց դժբախտությունից:
Ս. ԱՎԵՏԻՅԱՆ

Տեր-Պետրոսյանը դեմ է ընտրություն կասարի

ՄԱՐԵՏԱ ԽԱՉԱՏՅԱՆ
Աճառին անհանգիստ է՝ երկրա-
շարժ ու ցունամի, Զարդաֆի ու
Նարնջագույն հեղափոխություննե-
րի սարածում, անգամ երկրաշարժ ու
հրաբուխ Արբեջանում՝ սա երկրա-
գունդը դարձնում է անհանգիստ ու
անհարմարավետ տուն մարդկանց
համար: Աճառի մեր անկյունում
եւս հանգիստ չէ: Ընդդիմությունը
նորից ուզում է փողոց դուրս բերել
ընդդիմադիր զանգվածին, նոյա-
սակն անհայտ է՝ եթե սոցիալական
բողոքի, թանկացումների եւ դժվար
աղբյուրների դեմ՝ սրանք կարգա-
վորելու, այնուամենայնիվ, լծակ-
ներն իջնանության ձեռքին են: Եթե
դաստաստելու են իջնանությունից՝
մեթոդներ զսնել մեր կյանքը կարգա-
վորելու, եթե ուզում են ազդելու նրա
վրա՝ սրա մեջ ռեսուրս կա: Բայց ե-
թե այլ նոյասակներ կան, եթե սովե-
րային կառավարող կա, որ հարմար
դաստաստելու է սալու օրանժ
հեղափոխության համար՝ այդ փյան-
դրագույն վնասներ, կարծում ենք,
ընդդիմության առաջնորդը բողոքից
լավ դեմ է իմանա, որովհետեւ հե-
ղափոխություններին հաջորդող
ֆառսի մեջ իմքը մեկ անգամ եղել է
արդեն, ճեսել է, թե որքան դժվար է
հանդիմանը վերականգնելը: Բայց
այն ժամանակ բնակչությունը այս-
ուրեւ աղիւս չէր, բացի այդ՝ իմքի-
խան դեմություն ունեւալու համար
էինք դալթարում, իսկ հիմա շատ շե-
րեւ կան, որոնք ոչինչ չունեն կորցնե-

լու, եւ նրանց համար միեւնույն է՝
անկառավարելի է՝ չունեն, թե՛ կա-
ռավարելի է՝ չունեն: Սա այսպիսի
իրավիճակում, արմատական ընդ-
դիմությունը գնում է զարմանային
երկրորդ հանրահավաքին, ընդ որում
նախորդ անգամ մի թուղթ էին մե-
կայացրել՝ վերջագիր, հիմա այդ
թղթի ժամկետը լրացել է, ու մարտի
17-ին բողոքավոր զանգվածը հա-
վանաբար դեմ է ինչ-որ ուրուս
դաստաստելու իր դեկավարներից:
Սա այսպիսի իրավիճակում նախազահ
Սարգսյանը լրագրողների հետ հա-
մադրույթով, թվում է, դեմ է կոչեւ ար-
ձագանքը ընդդիմությանը, նրա

վերջագրին, նրա դեկավարներին...
բայց սեղի ունեցավ հակառակը:
Նախազահն ասում է. «Մենք դա-
րաս ենք լսել փնտրություններ,
առաջարկություններ, միայն թե այդ
փնտրությունները եւ առաջարկու-
թյուններն ուղղված լինեն կոնկրետ
խնդիրների լուծմանը, իրատեսակ
լինեն, կյանքում օգտագործելի լի-
նեն, այլ ոչ թե այդ փնտրություննե-
րն ու առաջարկություններն ար-
վեն, որոնքսի դրանցով աստիճան,
կարողանան էլեկտրոստ ձեռք բերել,
որոնքսի կարողանան ինչ-որ գոր-
ծընթացների վրա ազդել: Թեւեւ դա
էլ է նորմալ երեւոյթ»:
ՏԻ Է 2

Տայ փրկարարների խումբը դաստաստ է մեկնել Ծաղոնիս

Մարտի 11-ին Գաղափայում սեղի ունե-
ցած հզոր երկրաշարժից եւ դրան հաջոր-
դած ավերիչ ցունամիից անմիջապէս
հետո, դեղի վայրում փրկարարական
գործողություններին մասնակցելու նոյա-
սակով, Հայաստանի նախազահ Սերժ
Սարգսյանի հանձնարարությամբ լրիվ
դաստաստակալության է հայտարարված
Հայաստանի արակալը իրավիճակների
նախարարության 25 մարդուց բաղկա-
ցած ջոկաթը: Ինչդեռ հայտնում են ՀՀ
արակալը իրավիճակների նախարարու-
թյան մամուլի ծառայությունից, հայ փ-
րկարարները դաստաստ են մեկնել Գաղա-

փայում օգնել աղետից տուժածներին: Փ-
րկարարական խմբի անդամներից 22-ը՝
միջազգային չափանիւններին համադա-
ստաստ հանդերձարումամբ, կմեկնեն
աղետի գոտի, երբ Գաղափայի կողմից
կլինի հաստաստ: Աղետից հետո ՄԱԿ-ը
հայտարարել էր. «Աղետների գնահատման
եւ հակազդման թիմի» հավաք: Մեր սա-
րածաբանում նշված թիմի անդամ են
ՀՀ ԱԻ նախարարության երկու բարձրա-
սիճան ստալներ, որոնք, հայտնել են աղե-
ցալ երկիր մեկնելու իրենց դաստաստ-
ակալության մասին:

Փրկարարական խմբի անդամներից 22-ը՝
միջազգային չափանիւններին համադա-
ստաստ հանդերձարումամբ, կմեկնեն
աղետի գոտի, երբ Գաղափայի կողմից
կլինի հաստաստ: Աղետից հետո ՄԱԿ-ը
հայտարարել էր. «Աղետների գնահատման
եւ հակազդման թիմի» հավաք: Մեր սա-
րածաբանում նշված թիմի անդամ են
ՀՀ ԱԻ նախարարության երկու բարձրա-
սիճան ստալներ, որոնք, հայտնել են աղե-
ցալ երկիր մեկնելու իրենց դաստաստ-
ակալության մասին:

Ստեփանակերտի օդանավակայանը կգործի մայիսի 9-ից Թռիչքը կստի 35 րոպե, տուսի արժեքը՝ 15.000 դրամ

Ստեփանակերտի օդանավակա-
յանը, որի վերականգնման աճառ-
անները շարունակվում էին օրուց
մեկ սարի, կստանալու մայիսի
9-ից: «Ազգ»-ին ԼՂՀ կառավարու-
թյանն առընթեր ֆաղափայական
ավիացիայի վարչությունից փո-
խանցեցին, որ ավարտվել են շինի
հարդարման աճառանները, շար-
ունակվում է շինմիական վերա-
գիւնումը, ինչին կհաջորդի սարածի
ասֆալտադաշտում: Արգալիում են
զսնվում ինքնաթիռների թռիչքն ու
վայրէջման աղանակը սարավորու-
մները: Նախատեսվում է աստիճաններ
ինքնաթիռների թռիչքների ու վայրէջ-
մների կարգավորման կենտրոն:

Ստեփանակերտի օդանավակա-
յանը կից կգործի ավիատուժանակալ
կենտրոն. նոյասակը որակալալ են մա-
նագիտագրված անձնակալալի դա-
րաստում է: Ստեփանակերտի օդա-

կիրականացի միայն Ստեփանա-
կերտ-Երեւան-Ստեփանակերտ չվերթը,
սակային հեռանկարում կլինեն նաեւ

այլ ուղղություններով թռիչքներ: Ու-
ղեւորափոխադրումները կիրակա-
նացի «Արգալիալիա» ավիաընկե-
րության 50-սեղանոց 3 SRJ-200 ին-
քնաթիռներով, որոնցից յուրաքանչյու-
րի արժեքը կազում է 15-16 մլն դոլար:
Ինչդեռ «Ազգը» գրել էր ամիսներ
առաջ, Ստեփանակերտում վերակա-
ռուցվելի օդանավակայանը ճալի-
րող թռչունի սեւ ունի: 1200 մ ընդ-
հանուր սարած գրաղեցնող օդա-
նավակայանը Ստեփանակերտից 8
կմ հեռու է: Երկարակալի գեղեցկու-
կին կունենա բար, սրճարան, ակո-
նայանաստեղի, բուժկետ, VIP սրահ
հասուկ հյուրերի համար:
Օդանավակայանի վերականգնու-
ման ընդհանուր արժեքը կազում է 5
մլն դոլար: Երեւան-Ստեփանակերտ
թռիչքը կստի 35 րոպե, տուսի արժե-
քը չի գերազանցի 15.000 դրամը:
Ս. Ս.

